

Codice del candidato:

Državni izpitni center

M 0 5 1 2 0 1 1 1

I SESSIONE D'ESAME

SLOVENO COME LINGUA SECONDA NEL TERRITORIO BILINGUE DELL'ISTRIA SLOVENA

Prova d'esame 1

- A) Comprensione del testo
- B) Conoscenza e uso della lingua

14 giugno 2005 / 90 minuti (30 + 60)

Al candidato è consentito l'uso della penna stilografica o della penna a sfera.

*Al candidato è consegnato il fascicolo con allegato il testo base
da analizzare, e due schede di valutazione.*

MATURITÀ GENERALE

INDICAZIONI PER IL CANDIDATO

Per iniziare a scrivere attendi il via dell'insegnante preposto.

Leggi attentamente le istruzioni all'interno.

Incolla il tuo codice o scrivi il tuo numero di codice nello spazio apposito su questa pagina in alto a destra.

Questa prova è composta dagli esercizi A e B che si ricollegano al testo base.

La prova d'esame A presenta 15 quesiti. La prova d'esame B ne presenta 12. Ti suggeriamo di impiegare 30 minuti per l'esercizio A e 60 minuti per il B.

Scrivi le risposte negli appositi spazi in modo chiaro e leggibile. Scrivi in corsivo, non usare le lettere in stampatello.

Accanto ai quesiti, sul lato destro, è evidenziato il punteggio possibile.

Abbi fiducia nelle tue possibilità.

Buon lavoro.

Questa prova ha 9 pagine scritte e 3 pagine bianche.

A – brajno razumevanje

Natančno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Kako po llichovem mnenju pojmujejo Biblio v zahodni civilizaciji?

(2 točki)

2. Kaj Dalmatinova Biblia pomeni Slovencem?

(2 točki)

3. Ali je Jurij Dalmatin začel prevajati Biblio le iz idealizma in verske zagnanosti?

DA   NE

(1 točka)

4. Kaj pomeni dejstvo, da je bil Dalmatinov prevod Biblije v Evropi petnajsti po vrsti? (Odgovorite v največ dveh povedih.)

(do 3 točke)

5. Kdo je moral soglašati z natisom v slovenščino prevedene Biblike?

(1 točka)

6. Zakaj Dalmatinove Biblike niso mogli natisniti v Ljubljani?

(2 točki)

7. Zakaj so jo natisnili v Wittenbergu in ne v Tübingenu?

(1 točka)

8. Kdo je bil korektor Biblije?

(1 točka)

9. Kako se je Dalmatin oddolžil, zahvalil svojemu učitelju P. Trubarju in pokroviteljem natisa Biblije?

(2 točki)

10. Vsi izvodi Biblije so bili vezani v usnjene platnice.

DA   NE

(1 točka)

11. Kateri lesorezi so bili uporabljeni za ilustracijo Dalmatinove Biblije?

(1 točka)

12. Iz naslova Dalmatinovega slovarčka sinonimov razberite, zakaj je ta slovarček nastal.

(do 3 točke)

13. Kdo in kako se je zavzel za ohranitev Dalmatinove Biblije tudi v času protireformacije?

(2 točki)

14. Kaj je značilno za faksimilirano izdajo (v nasprotju z reprintom)?

(do 2 točki)

15. Kaj je tema izhodiščnega besedila?

(2 točki)

B – poznavanje jezika in tvorjenje besedila

1. Besedne zveze iz izhodiščnega besedila postavite v orodnik in pri tem ustrezno uporabite predlog z/s.

zgodovinski vir _____

organizacijske izkušnje _____

protestantske pesmarice _____

kakovostni papir _____

dva korektorja _____

(5 točk)

2. Iz samostalnika pisatelj tvorite svojilni in vrstni pridevnik ter vsakega uporabite v smiselnici povedi.

	svojilni	vrstni
pisatelj		

Povedi:

(4 točke)

3. Iz naslednjega besedila izpišite glagole v obliki, kot se pojavljajo v besedilu, ter jim določite glagolski vid. Nato jim glagolski vid še spremenite, vendar ohranite prvotno, obliko glagola.

Dalmatin je oba dela biblije prevajal dobrih pet let. Naslanjal se je predvsem na Lutrov prevod, pri Novi zavezi pa tudi na Trubarja. Nekatere razdelke je že sproti objavil v samostojnih knjigah.

izpis	glagolski vid	sprememba glagolskega vida

(3 točke)

4. Dopolnite besedilo, tako da pridevniške in samostalniške besede iz oklepajev postavite v ustrezен sklon.

Dalmatinova Biblia, ki so jo tiskali v (Wittenberg) _____, je bila izdana z (denarna pomoč) _____ Kranjske, Koroške in Štajerske. Najuglednejši luteranski poznavalci (Sveto pismo) _____ iz (te tri dežele) _____ so slovenski prevod pred (natis) _____ tudi natančno pregledali.

(5 točk)

5. Dopolnite preglednico.

mesto/pokrajina	Kje?	Od kod?
Kranjska		
	na Saškem	
		iz Krškega

(3 točke)

6. V povedi podčrtajte stavčne člene.

Po Dalmatinu imenovana Biblia je zanimiva knjiga.

(4 točke)

7. Poved nadaljujte s stavkom, skladnim z vsebino besedila, tako da bo podredno zložena.

Zbirka krščanskih svetih besedil Biblia je literarna umetnina, zanimiv zgodovinski vir ter besedilo verskega pomena _____

(2 točki)

8. Naslednja večbesedna stvarna imena zapišite v ustreznou preglednico, vendar ne z verzalkami.

PRVA SLOVENSKA KNIGA, ZIMSKE URICE KRATKOČASNE, DEŽELNI STANOVI,
PROTESTANTSKI PISCI, SVETO PISMO, PROTESTANTSKE PESMARICE.

VEČBESEDNA STVARNA IMENA	
lastna	občna

(3 točke)

9. Odpravite napake v pisavi tvorjenk. Popravljeno zapišite na črto.

Biblia je za ne kristjane pomemben zgodovinski vir. _____

Prireditvam ob 420letnici Dalmatinove Biblike se je pridružil tudi muzej. _____

Biblia je rezultat slovenskonemškega sodelovanja. _____

(3 točke)

10. Besedam iz izhodiščnega besedila pripišite pomensko nasprotne besede.

(zbirka) verskih (besedil) _____

zanimiv _____

tisk _____

zadnje strani _____

natančno _____

(5 točk)

11. Preberite slovarski sestavek.

podpora -e ž (o)

1. predmet, navadno v obliki droga, ki omogoča, da kaj je, ostane v določenem položaju: podpore ne bodo vzdržale; lesene, kovinske podpore v rudniku
  2. denarni prispevek, ki komu olajša življenjske razmere: dodeliti, prejemati podporo; zvišati podporo / socialna podpora
  3. publ. kar omogoča, podpira določeno dejanje, aktivnost: kljub široki politični podpori ni zmagal / imeti, uživati podporo ljudstva / dajati podporo tem prizadevanjem podpirati

a) Kateri od navedenih slovarskih pomenov besede podpora ustreza rabi v zadnji povedi 2. odstavka izhodiščnega besedila?

b) Tvorite poved, v kateri boste uporabili samostalnik podpora v pomenu, kot ga predstavlja 1. razlaga pomena.

(3 točke)

12. Opišite izgled Dalmatinove Biblije (1584).
Podatke poiščite na fotografiji in v besedilu.

Opis naj obsega od 80 do 100 besed, naslovite ga, upoštevajte njegove značilnosti, pazite na jezikovno pravilnost in slog (jedrnatost, primernost, natančnost).

(15 točk)

PAGINA BIANCA

PAGINA BIANCA

PAGINA BIANCA